

A. Schack: Er Kvindesagen i det rette Spor?

I.

Alle Venner af Kvindesagen bør læse Pastor Schacks lille Bog; den er, som han selv karakteriserer den med et Udtryk af Søren Kierkegaard „en konsekvent Indvending“; som saadan giver den Tanker til Eftertanke og ansporer én til paany at prøve sine Anskuelser om de mange forskellige Spørgsmaal, som gaar ind under Begrebet *Kvindesagen*, prøve dem baade i deres Forudsætninger og deres Konsekvenser. Og Bogen er tillige noget mere: den er et alvorligt og besindigt Forsøg paa selv at finde sig til Rette overfor Spørgsmaalet og hjælpe andre til det samme. Forf. har tænkt en Del over Sagen, har læst ikke saa lidt om den og søger efter bedste Evne at gjøre Ret og Skjel.

Bogens Tankegang er gammel og kjendt:

Kvindens Kald er at være Hustru og Moder, hendes herskende Evne Moderligheden. Som Hustru og Moder er hendes Stilling givet derved, at Manden er Kvindens Hoved. Dette er, mener Forf., den bibelsk-kristelige Opfattelse af Forholdet, en Opfattelse som moderne historisk-videnskabelige Undersøgelser ogsaa fører til*), og som selve Stuart Mill ufrivillig kommer til at bekræfte. Denne bibelske Opfattelse gennemtrænger vor Lovgivning og bør gennemtrænge den: hvis der i Ægteskabet var Fællesraadighed over Børnene og over Formuen, vilde den brutale Magt blive den herskende. Da Hustruen ikke er og ikke bør være retslig ligestillet med Manden, vil hun ikke kunne opnaa borgerlige og politiske Rettigheder.

Den ugifte Kvinde, som, paa Grund af den unaturlige — tildels ved Usædeligheden fremkaldte — Forskel i Antallet af voxne Mænd og voxne Kvinder, ikke kommer til at opfylde Kvindens egentlige Bestemmelse, er ikke Manden underordnet. Da Moderligheden er hendes herskende Evne, vil det være lykkeligst for hende at vælge en Livsgjerning, der kan tage denne Evne i Brug, som Sygepleje, Børneopdragelse, Husgjerning. Dog bør det staa den ugifte Kvinde frit for ogsaa at vælge en saakaldet mandlig Syssel. En stærk Tilbøjelighed hos Kvinderne til at gjøre dette maa dog betragtes som Tegn paa et tilstedeværende Samfuudsonde. Om Valgret og Valgbarhed for den ugifte Kvinde udtaler Forf. sig ikke, det lader dog til, at han ikke er nogen bestemt Modstander heraf.

*) Forf. henviser til Dr. Starckes Bog „Die primitive Familie“; man sammenligne dog denne Forf.'s Artikel i Aprilhæftet af „Kv. og Samf.“.